

Тема. Кути утворені при пересіченні двох прямих січною. Ознаки паралельності прямих

Після цього заняття потрібно вміти:

- формулювати властивості кутів, що утворюються за перетину двох паралельних прямих січною;
- розв'язувати задачі на застосування цих властивостей.

Пригадайте

- Які дві прямі називають паралельними?
- Які кути називають вертикальними та яку властивість вони мають?
- Які кути називають суміжними та яку властивість вони мають?

Запам'ятайте

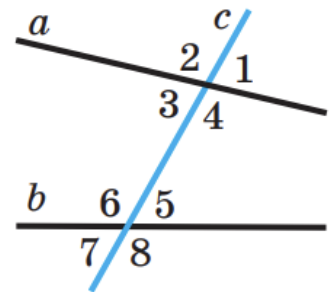
Якщо дві прямі a і b перетнути третьою прямою c , то утвориться вісім кутів.

Прямую c називають **січною** прямих a і b .

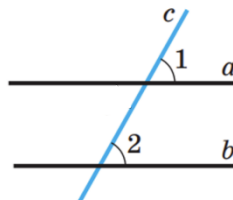
Кути 3 і 6, 4 і 5 називають **односторонніми**.

Кути 3 і 5, 4 і 6 називають **різносторонніми**.

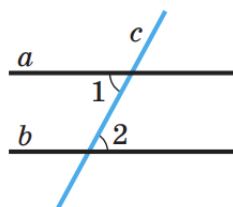
Кути 6 і 2, 5 і 1, 3 і 7, 4 і 8 називають **відповідними**

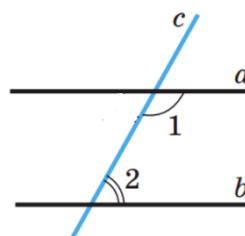
Теорема. Якщо відповідні кути, утворені при перетині двох прямих січною, рівні, то прямі паралельні.

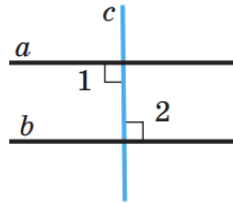
Наслідок 1. Якщо різносторонні кути, утворені при перетині двох прямих січною, рівні, то прямі паралельні.

Наслідок 2. Якщо сума односторонніх кутів, утворених при перетині двох прямих січною, дорівнює 180° , то прямі паралельні.

Наслідок 3. Дві прямі, перпендикулярні до третьої прямої, паралельні.

Виконайте вправу

<https://wordwall.net/uk/resource/63177353>

Зробіть зарядку для очей

https://drive.google.com/file/d/1ctve7b-oQGMtBbp_pHHA8MGNv5zar3ox/view?usp=drive_link

Розв'язування задач

Задача №1

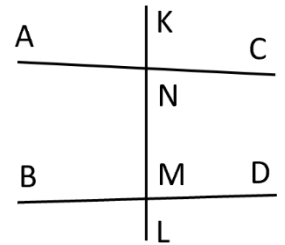
Запишіть усі пари внутрішніх односторонніх кутів; внутрішніх різносторонніх кутів; відповідних кутів

Розв'язання.

Внутрішні односторонні кути: $\angle ANM$ і $\angle BNM$; $\angle CNM$ і $\angle DMN$;

Внутрішні різносторонні кути: $\angle ANM$ і $\angle DMN$; $\angle CNM$ і $\angle BMN$;

Відповідні кути: $\angle ANK$ і $\angle BMN$; $\angle KNC$ і $\angle NMD$; $\angle ANM$ і $\angle BML$; $\angle CNM$ і $\angle DML$.

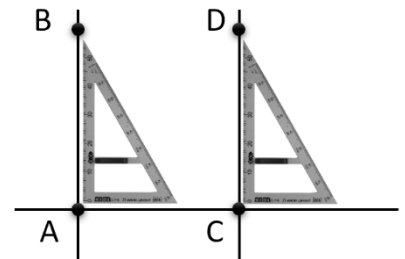

Задача №2

Чи паралельні прямі AB і CD на малюнку? Чому?

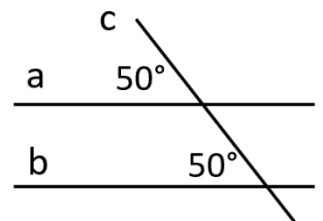
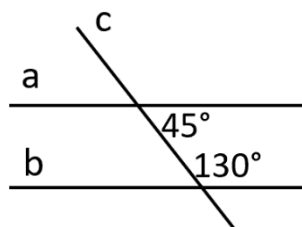
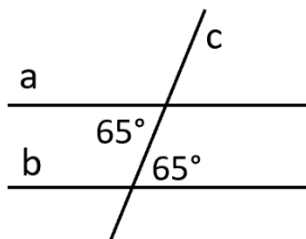
Розв'язання.

Так, оскільки за наслідком 3 дві прямі, перпендикулярні до третьої прямої, паралельні між собою.

Задача №3

Якими є прямі a і b (паралельними чи такими, що перетинаються) на малюнках?

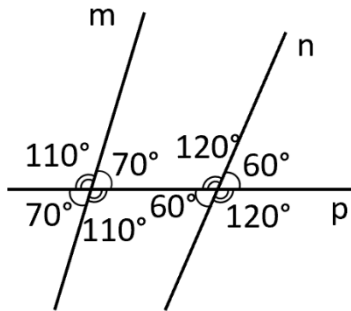
Розв'язання.

- 1) оскільки внутрішні різносторонні кути рівні (по 65°), то $a \parallel b$.
- 2) оскільки сума внутрішніх односторонніх кутів відмінна від 180° (бо $45 + 130 = 175^\circ$), то прямі a і b перетинаються.
- 3) оскільки відповідні кути рівні (по 50°), то $a \parallel b$.

Задача №4

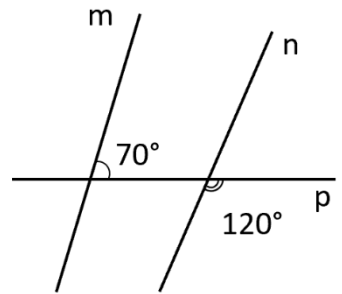
На малюнку позначено міри двох кутів, що утворилися при перетині прямих m і n січною p . Обчисліть міри всіх інших кутів, що утворилися. Чи паралельні прямі m і n ?

Розв'язання.

Міри всіх невідомих кутів обчислюємо на основі означень суміжних та вертикальних кутів.

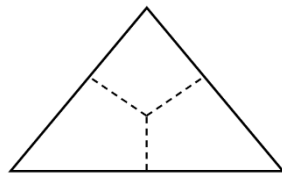
Оскільки відповідно кути не рівні ($70^\circ \neq 60^\circ$), то прямі m і n не паралельні

Задача №5

Чи можна трикутник розрізати на частини так, щоб утворилося три чотирикутники? Якщо так, то виконайте це.

Розв'язання.

Відповідь: так.

Поміркуйте

Якими мають бути односторонні кути, утворені при перетині двох прямих січною, щоб дані прямі були паралельними?

Домашнє завдання

- Опрацювати сторінки підручника 54-57
- Виконати завдання № 183, 185, 189

Фото домашньої роботи надішліть на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com